

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Jany Baricovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci navrhovateľov: **1. L.**, bytom B., **2. D.**, bytom B., **3. E.**, bytom Ž., *všetci zastúpení JUDr. F., advokátom, S.* proti odporcovi: **Obvodnému pozemkovému úradu v Žiline**, so sídlom A. Kmeť'a č. 17, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2007/00660-019 zo dňa 3.10.2007, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 11. júna 2008, č. k. 22Sp/47/2007-41, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/47/2007-41 zo dňa 11. júna 2008 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu č. 2007/00660-019 zo dňa 3.10.2007 **z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.**

Odporca je **povinný** zaplatiť navrhovateľom na účet ich právneho zástupcu JUDr. F., vedený v U. číslo účtu X. náhradu trov konania v sume 54,94 eura (1655 Sk), do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Žiline č. 2007/00660-019 zo dňa 3.10.2007 potvrdil. Uvedeným rozhodnutím Obvodný pozemkový úrad v Žiline rozhodol podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. tak, že navrhovateľom nepriznal vlastnícke právo k časti pozemno-knižnej parcely č. X. v katastrálnom území V. a zároveň podľa § 6 ods. 2 tohto zákona nepriznal navrhovateľom ani právo na náhradu z dôvodu, že nie je splnená podmienka navrátenia vlastníctva uvedená v § 1

zákona č. 503/2003 Z. z., t. j. že o vlastníctve k pozemku, ktorý je predmetom tohto konania, už bolo rozhodnuté podľa osobitného predpisu, a to podľa zákona č. 229/1991 Zb. o pôde v znení neskorších predpisov rozhodnutiami Pozemkového úradu v Žiline pod č. 235/1991Ká zo dňa 15.2.1993, ktoré sa stalo právoplatným dňa 25.3.1993, a pod č. 1040/1995, ktoré sa stalo právoplatným dňa 8.8.1995. Správny orgán takto rozhodol, keď mal zo spisového materiálu preukázané, že aj o parcele X. bolo v minulosti právoplatne rozhodnuté v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. pre tie isté oprávnené osoby a bolo im priznané právo na náhradu, pričom sa jedná aj o také isté uvádzané reštitučné tituly.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že nie je možné v danom prípade duplicitne rozhodovať o reštitučnom nároku navrhovateľov i v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z.; a to aj napriek takej skutočnosti, ktorá by eventuálne preukazovala tvrdenia navrhovateľov o tom, že identifikácia parciel v pôvodnom reštitučnom konaní vedenom podľa zákona č. 229/1991 Zb. bola nesprávna. Navrhovateľom totiž nič nebránilo, podľa názoru krajského súdu, ešte v konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. podať návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Pozemkového úradu v Žiline, pokiaľ sa domnievali, že tieto sú nezákonné. Teda pokiaľ by sa aj stala eventuálna chyba, na ktorú poukazujú navrhovatelia, nie je možné takéto pochybenie naprávať a domáhať sa nápravy cez ďalší reštitučný titul, ktorým je zákon č. 503/2003 Z. z.. Vyššie uvedený účel a zmysel zákonodarcu premietnutý do ustanovenia § 1 vety prvej zákona č. 503/2003 Z. z. vyplýva i z dôvodovej správy k tomuto reštitučnému zákonu, kde zákonodarca konštatuje, že cieľom a účelom tohto zákona je umožniť oprávneným osobám, ktoré si neuplatnili svoj nárok v prekluzívnej lehote podľa zákona č. 229/1991 Zb., aby si tento nárok mohli uplatniť v novej zákonnej prekluzívnej lehote od 1.1.2004 do 31.12.2004. O takýto prípad sa teda zjavne u navrhovateľov nejedná.

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia v zákonnej lehote odvolanie a žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali názor krajského súdu, v zmysle ktorého z ustanovenia § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. zákonodarca nepripúšťa žiadne výnimky v tom zmysle, že by umožnil reštituentom, ktorí si uplatňujú reštitučné nároky podľa zákona č. 229/1991 Zb. a o predmete reštitučného konania bolo právoplatne rozhodnuté, že by si mohli opätovne tí istí reštituenti uplatňovať reštitučný nárok na rovnaký predmet reštitúcie v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z.. Uviedli, že zo znenia § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. nevyplýva tento názor a už vôbec nevyplýva z tohto znenia to, že nemožno vydať vlastníctvo k pozemkom, ktoré nebolo vydané dobrovoľne povinnou osobou alebo rozhodnutím príslušného úradu podľa zákona č. 229/1991 Zb.. Boli toho názoru, že toto znenie nadväzuje na § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.; kde sú špecifikované pozemky, ktoré podľa zákona č. 229/1991 Zb. nemožno vyňať

z charakteru ich využívania v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb.; napríklad ak na pozemku je cintorín, bol zastavaný, je tam záhradkárska alebo chatová osada atď.. Boli taktiež toho názoru, že ich právu na vydanie predmetného pozemku toto ustanovenie § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. prispieva z dôvodu, že skutočný predmetný pozemok bol vydania schopný aj podľa ustanovení zákona č. 229/1991 Zb. a je nesporné, že je vydania schopný aj podľa zákona č. 503/2003 Z. z. Ich právu nasvedčuje a je v ich prospech aj skutočnosť, že správny orgán, keď v minulosti o vydaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. rozhodol zle resp. na základe nesprávnych alebo neúplných údajov (nesprávnej identifikácie) čo je nesporné a nepriamo si to aj správny orgán priznáva. Navrhovatelia ďalej poukázali na to, že predmetný pozemok spĺňa požiadavku § 1 zákona č. 503/2003, t. j. patrí do Poľnohospodárskeho pozemkového fondu ako aj vlastníctvo k predmetnému pozemku prešlo v rozhodnom období, t. j. od 25.2.1948 do 1.1.1990 spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 zákona č. 503/2003 Z. z., takže je splnená podmienka § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z. z. v tom, že v čase konania bol ich právny predchodca J. S. mŕtvy a oni sú osoby oprávnené v zmysle hore uvedeného ustanovenia. Napokon predmetný pozemok nie je vylúčený z prinavrátania vlastníctva k nemu v zmysle § 6 zákona č. 503/2003 Z. z., t. j. že by bol takého charakteru držby vlastníctva užívania na účel, ktorý by bránil vydaniu in natura. Toto všetko je podľa ich názoru nesporné, ale súd sa s týmito skutočnosťami ani nezaoberal, hoci to v žalobe namietali a poukazovali na tieto skutočnosti. Záverom uviedli, že za predmetné pozemky v skutočnosti náhradu nedostali, pretože ju nikdy nechceli z jednoduchého dôvodu, že stále zastávali názor, že pozemky sú schopné vydania a prinavrátania in natura a akákoľvek iná náhrada je z ich strany neprijateľná, odmietali ju.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov je dôvodné.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3 a 5 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31.12.2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, ak zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad. Na konanie sa podľa ods. 2 vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podľa ods. 2 a 4 možno podať opravný prostriedok na súde.

V zmysle ustanovenia § 1 písm. a/, b/ zákona č. 503/2003 Z. z. tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb.). Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa zákona č. 503/2003 Z. z. bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 1 ods. 1, 2 tohto zákona, ako aj že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.2.1948 do 1.1.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3 zákona č. 503/2003 Z. z., ako aj že žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 tohto zákona, ako aj že žiadané nehnuteľnosti **neboli** vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb..

Nie je teda prekážkou navrátenia vlastníctva k pozemkom v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. skutočnosť, že o predmetnej nehnuteľnosti resp. o predmetnej parcele už bolo v minulosti rozhodované podľa zákona č. 229/1991 Zb. a bola aj za túto nehnuteľnosť priznaná náhrada. V danom prípade medzi účastníkmi nebolo sporné, že o predmetnej parcele už bolo v minulosti rozhodované. Nebolo sporné, že o predmetnej parcele č. 2108 už bolo právoplatne rozhodnuté Pozemkovým úradom v Žiline v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. a to pre tie isté oprávnené osoby a bolo im priznané právo na náhradu, pričom sa jednalo o také isté uvádzané reštitučné tituly.

Keďže napadnutým rozhodnutím Obvodný pozemkový úrad v Žiline rozhodol podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. tak, že navrhovateľom nepriznal vlastnícke právo k časti pozemno-knižnej parcely č. X. v katastri územia V. a zároveň podľa § 6 ods. 2 tohto zákona nepriznal navrhovateľom ani právo na náhradu z dôvodu, že nie je splnená podmienka navrátenia vlastníctva uvedená v § 1 zákona č. 503/2003 Z. z., t. j. že o vlastníctve pozemku, ktorý je predmetom tohto konania, už bolo rozhodnuté podľa osobitného predpisu a podľa zákona č. 229/1991 Zb. rozhodnutiami Pozemkového úradu v Žiline správny orgán rozhodol nesprávne. Navrhovatelia sa teda môžu úspešne domáhať navrátenia vlastníctva k časti pozemnoknižnej parcely č. X. v katastrálnom území V., i keď táto bola predmetom reštitučného konania podľa zákona č. 229/1991 Zb., a o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté Pozemkovým úradom v Žiline, avšak táto časť predmetnej parcely nebola navrhovateľom vydaná. Prekážkou by bola iba skutočnosť, tak ako to výslovne ustanovuje § 1

zákona č. 503/2003 Z. z. iba v tom prípade, ak by predmetná časť parcely bola navrhovateľom vydaná, o takúto skutočnosť však v danej veci nejde.

Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ krajský súd potvrdil napadnuté rozhodnutie odporcu z dôvodu, že preskúmané rozhodnutie je vecne a právne správne, rozhodol vo veci nesprávne a v rozpore so zákonom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 OSP v spojení s § 250l ods. 2 zmenil tak, že z dôvodov uvedených vyššie rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 250q ods. 2 OSP.

Odvolací súd sa v tomto štádiu konania nezaoberal vecou samou, pretože vzhľadom na pochybenie správneho orgánu je preskúmané rozhodnutie odporcu predčasné.

O trovách konania, odvolacieho ako aj prvostupňového, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 250l ods. 2 OSP tak, že úspešným navrhovateľom priznal právo na ich náhradu. Navrhovatelia podaním doručenému odvolaciemu súdu dňa 25. septembra 2009 vyčíslili trovy odvolacieho konania v sume 572,26 eura (17 240 Sk), a to za jeden úkon právnej služby (vypracovanie odvolania zo dňa 6. augusta 2008 proti rozsudku prvostupňovému súdu) v sume 565,96 eura (17 050 Sk), pričom pri určení výšky odmeny postupovali v súlade s ustanovením § 10 ods.1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“) s paušálnou náhradou (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) v sume 6,31 eura (190 Sk). Trovy prvostupňového konania si navrhovatelia nevyčíslili a z obsahu spisu im okrem neuplatnených trov právneho zastúpenia žiadne nevyplývajú. Z uvedeného dôvodu odvolací súd priznal navrhovateľom iba náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby v sume 48,63 eura (1465 Sk) v súlade s ustanovením § 11 ods.1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a paušálnu náhradu v sume 6,31 eura (190 Sk) na rozdiel od ich vyčíslenia dôvodiac, že vzhľadom na povahu správneho súdnictva nie je prípustné pri určovaní základnej sadzby tarifnej odmeny za uskutočnený úkon právnej služby postupovať podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., keďže predmetom sporu nie je peniazmi oceníteľná hodnota veci alebo práva, ale posúdenie zákonnosti rozhodnutia alebo postupu správneho orgánu. Preto odvolací súd na vyčíslenie tarifnej odmeny za písomné vypracovanie odvolania proti rozsudku prvostupňového súdu aplikoval ustanovenie § 11 ods.1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Trovy konania v celkovej sume 54,94 eura (1 655 Sk) je odporca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu č. X., vedený v U. v súlade s § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 23. septembra 2009

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth